

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor den 22 januari 2024

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant väntas ta upp aktuella frågor på det utrikes- och säkerhetspolitiska området.

4. Rysslands aggression mot Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Tobias Billström

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera Rysslands aggression mot Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen fördömer i starkast möjliga ordalag Rysslands aggression mot Ukraina.

Regeringen välkomnar att Europeiska rådet i december fattade beslut om att inleda anslutningsförhandlingar med Ukraina och Moldavien.

Regeringen verkar fortsatt för ett starkt, förutsägbart och långsiktigt EU-stöd till Ukraina. Påfyllnad av den europeiska fredsfaciliteten (EPF) genom inrättandet av ett särskilt kuvert för Ukraina, den så kallade *Ukraine Assistance Fund*, och en överenskommelse om långsiktigt, förutsägbart stöd för makrofinansiell stabilitet, uppbyggnad och EU-reformer är viktiga delar i detta.

Regeringen kommer fortsatt verka för att EU, tillsammans med USA och övriga G7-länder, ökar trycket på Ryssland och Belarus, inklusive genom ytterligare sanktioner för att begränsa den ryska krigsförmågan. Samtidigt bör arbetet med att säkerställa genomförandet av redan beslutade sanktioner samt åtgärder för att motverka sanktionskringgående stärkas.

Vidare avser regeringen verka för att EU kommer vidare i frågan om att avkastningen från den ryska centralbankens immobiliserade tillgångar kan användas för att finansiera Ukrainas uppbyggnad.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Rysslands aggression mot Ukraina behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 12 december 2023 inför möte i Europeiska rådet den 14–15 december 2023.

5. Situationen i Mellanöstern

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Tobias Billström

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Mellanöstern.

Förslag till svensk ståndpunkt: Situationen i Mellanöstern, drygt tre månader efter terroristorganisationen Hamas fruktansvärda attack mot Israel den 7 oktober 2023, är fortsatt djupt oroande. Regeringen fördömer reservationslöst Hamas attack och vidhåller Israels rätt att försvara sig i enlighet med folkrätten, inklusive den internationella humanitära rätten. Regeringen ser med stort allvar på det stora antalet civila som dödats och på det mycket allvarliga humanitära läget för civilbefolkningen, inte minst situationen för barn. Alla parter har enligt den internationella humanitära rätten ett ansvar att skydda civila. Civila och civil

infrastruktur får inte göras till måltavlor. Hamas och andra terroristgrupper i Gaza får inte gömma sig bakom civila och använda dessa som mänskliga sköldar. Regeringen kräver att alla kvarvarande personer i gisslan omedelbart och villkorslöst släpps.

Regeringen anser att den svåra humanitära situationen i Gaza, för vilken Hamas bär ett stort ansvar, omedelbart påkallar ett tillfälligt eldupphör av humanitära skäl. Det humanitära stödet i form av bland annat mat, vatten, bränsle och mediciner som kommer in till Gaza är alltjämt otillräckligt för att möta behoven hos civilbefolkningen, varav många är kvinnor och barn. Regeringen uppmanar alla parter att tillgodose fullt och obehindrat humanitärt tillträde till och inom Gaza, samt att nödvändiga åtgärder, inklusive humanitära korridorer, genomförs för att nödhjälp ska komma civilbefolkningen till del.

Riskerna för en regional upptrappning förblir betydande med hänsyn till de ökade spänningarna mellan Israel och Hizbollah i Libanon, houthiernas angrepp mot civil fartygstrafik i Röda havet, samt det tilltagande våldet på Västbanken. Gemensamma diplomatiska ansträngningar förblir viktiga, inklusive av regionala aktörer och FN, för att undvika ytterligare eskalering och spridningseffekter i regionen. I detta har även EU en viktig roll. På sikt behövs också förnyade insatser för att finna en väg mot en hållbar fred. Israels expansion av bosättningar på Västbanken och bosättningsvåldet måste upphöra. Detta försvårar också en tvåstatslösning från att komma till stånd. En långsiktigt hållbar lösning i Gaza kan inte inkludera ett Hamasstyre. Regeringen, liksom EU, ser ingen annan väg framåt än en förhandlad tvåstatslösning, där Israel och Palestina kan samexistera i fred och säkerhet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Situationen i Mellanöstern behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 12 december 2023 inför möte i Europeiska rådet den 14–15 december 2023.